

**BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY
JUNAGADH**

FACULTY OF ARTS

SYLLABUS FOR

Philosophy

CHOICE BASED CREDIT SYSTEM

Bachelor of Arts

Philosophy

(Semester - 2)

(Three Year Full Time Course)

With Effect From June-2018

(2018-19)

B.A. SEM-2 CORE / ELECTIVE - PHILOSOPHY

सेमेस्टर-२					
पेपर नं.	पेपरनुं नाम	क्रेडीट	आंतरिक गुण	बाह्य गुण	कुल गुण
१ (मुख्य)	नीतिशास्त्र	३	३०	७०	१००
२ (मुख्य)	ज्ञानमीमांसा	३	३०	७०	१००
१ (गौण-१)	तत्त्वज्ञाननां सिद्धांतो	३	३०	७०	१००
२ (गौण-१)	तर्कशास्त्रनो परिचय	३	३०	७०	१००
१ (गौण-२)	तत्त्वज्ञाननां सिद्धांतो	३	३०	७०	१००
२ (गौण-२)	तर्कशास्त्रनो परिचय	३	३०	७०	१००

ACADEMIC YEAR : 2018-19

Sr. No.	UG Level	Sem ester	Course Group Core Elective-1, Elective-2	Course (Paper) Title	Paper No.	Credit	Teaching Hours	Internal Marks	External Marks	Total Marks
1	UG Level	2	Core	Ethics	3	3	45	30	70	100
2	UG Level	2	Core	Epistemology	4	3	45	30	70	100
3	UG Level	2	Elective-1	Doctrines of Philosophy	3	3	45	30	70	100
4	UG Level	2	Elective-1	Logic	4	3	45	30	70	100
5	UG Level	2	Elective-2	Doctrines of Philosophy	3	3	45	30	70	100
6	UG Level	2	Elective-2	Logic	4	3	45	30	70	100

B.A. SEM-2 CORE PAPER-3

નીતિશાસ્ત્ર

➤ હેતુઓ :- આ કોર્ષમાં એક સેમેસ્ટરમાં ૪૫ કલાક વર્ગખંડ અભ્યાસ નિર્ધારિત કરવામાં આવેલો છે. જેનો મુખ્ય હેતુ નીતિશાસ્ત્રના મુખ્ય સિદ્ધાંતોની જાણકારી મેળવવાનો છે.

❖ યુનિટ-૧ : નીતિશાસ્ત્ર પ્રવેશ :

- (૧) પ્રસ્તાવના
- (૨) સમકાલીન સમાજમાં નીતિશાસ્ત્ર સ્થાન
- (૩) નીતિશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા અને સ્વરૂપ
- (૪) નૈતિક નિર્ણયનું સ્વરૂપ
- (૫) નીતિશાસ્ત્રના અભ્યાસક્રમની ઉપયોગિતા

❖ યુનિટ-૨ : ભારતીય નીતિશાસ્ત્ર અને હિંદુ નીતિશાસ્ત્ર :

- (૧) ઉપનિષદોનું નીતિશાસ્ત્ર
- (૨) ચાર્વાક દર્શનનું નીતિશાસ્ત્ર
- (૩) જૈનનું દર્શનનું નીતિશાસ્ત્ર
- (૪) બૌદ્ધ દર્શનનું નીતિશાસ્ત્ર

❖ યુનિટ-૩ : કોન્ફ્યુશિયસ, ઈસ્લામ અને ખ્રિસ્તી નીતિશાસ્ત્ર :

- (૧) કોન્ફ્યુશિયસ નીતિશાસ્ત્ર
- (૨) ઈસ્લામનું નીતિશાસ્ત્ર
- (૩) ખ્રિસ્તી નીતિશાસ્ત્ર

❖ યુનિટ-૪ : પૂર્ણતાવાદી નીતિશાસ્ત્ર :

- (૧) શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતાનું નીતિશાસ્ત્ર
- (૨) બ્રેડલેનું “મારું સ્થાન અને તેમાં મારું કર્તવ્ય”

❖ સંદર્ભગ્રંથો :

- (૧) નીતિશાસ્ત્ર :- ઝવેરીલાલ વિ. કોઠારી
- (૨) નીતિશાસ્ત્ર પ્રવેશ :- બી. જી. દેસાઈ
- (૩) ગીતા તત્ત્વવિચાર :- ડો. કિશોરભાઈ દવે
- (૪) નીતિશાસ્ત્ર : સિદ્ધાન્ત ઔર વ્યવહાર - પ્રો. નિત્યાનંદ મિશ્ર
- (૫) Bradley :- Ethical Studies

B.A. SEM-2 CORE PAPER-3

ETHICS

➤ **Objective :** The course is aimed as a one semester course with 45 hours classroom works. The purpose is to introduce the basic principles of Ethics.

❖ **UNIT-1 : INSERTION IN ETHICS :**

- (1) Introduction
- (2) The Place of Ethics in Contemporary Society
- (3) The Definition & Nature of Ethics
- (4) Nature of Moral decisions.
- (5) The usefulness of Ethics Studies.

❖ **UNIT-2 : INDIAN ETHICS AND HINDU ETHICS :**

- (1) The Ethics of Upanishad
- (2) The Ethics of Charvaka
- (3) The Ethics of Jainism
- (4) The Ethics of Buddhism

❖ **UNIT-3 : ETHICS OF CONFUCIANISM, ISLAM AND CHRISTIANITY :**

- (1) The Ethics of Confucianism
- (2) The Ethics of Islam
- (3) The Ethics of Christian

❖ **UNIT-4 : PERFECTIONALISTICS ETHICS :**

- (1) The Ethics of Bhagvad Gita
- (2) Bradley - "My Station and Its Duties"

❖ **REFERENCE BOOKS :**

- (१) नीतिशास्त्र :- ऋषेरीलाल वि. कोठारी
- (२) नीतिशास्त्र प्रवेश :- बी. ज. देसाय
- (३) गीता तत्त्वविचार :- डॉ. किशोरलाल दवे
- (४) नीतिशास्त्र : सिद्धान्त और व्यवहार - प्रो. नित्यानंद मिश्र
- (५) Bradley :- Ethical Studies

B.A. SEM-2 CORE PAPER-4

જ્ઞાનમીમાંસા

- હેતુઓ :- આ કોર્સમાં એક સેમેસ્ટરમાં ૪૫ કલાક વર્ગખંડ અભ્યાસ નિર્ધારિત કરવામાં આવેલો છે. જેનો મુખ્ય હેતુ જ્ઞાનમીમાંસાના મુખ્ય સિદ્ધાંતોની જાણકારી મેળવવાનો છે.

❖ યુનિટ-૧ : જ્ઞાનનું સ્વરૂપ

(૧) જ્ઞાનની વ્યાખ્યા, તેનું સ્વરૂપ અને કાર્યક્ષેત્ર

(૨) જ્ઞાનના સ્ત્રોત - પ્રમાણ

પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ, અનુમાન પ્રમાણ, શબ્દ પ્રમાણ, ઉપમાન પ્રમાણ

❖ યુનિટ-૨ : આનુભવિક અને પ્રાજ્ઞાનુભવિક વિદ્યાન :

(૧) આનુભવિક અને પ્રાજ્ઞાનુભવિક વિદ્યાનનો ખ્યાલ

(૨) સંશ્લેષક અને વિશ્લેષક વિદ્યાન

(૩) સંશ્લેષક પ્રાજ્ઞાનુભવિક વિદ્યાનની સંભાવના

❖ યુનિટ-૩ : સત્યનાં સિદ્ધાંતો :

(૧) સુસંગતતાનો સિદ્ધાંત

(૨) અનુરૂપતાનો સિદ્ધાંત

(૩) વ્યાવહારિકતાનો સિદ્ધાંત

❖ યુનિટ-૪ : ભારતીય દર્શનમાં કાર્યકારણ સિદ્ધાંત અને ખ્યાતિવાદ :

(૧) સત્કાર્યવાદ (વિવર્તવાદ અને પરિણામવાદ)

(૨) અસત્કાર્યવાદ (આરંભવાદ અને પ્રતિત્યસમુત્પાદ)

(૩) ખ્યાતિવાદ (ખ્યાતિપંચક) ભારતીય દર્શનના સંદર્ભમાં

❖ સંદર્ભગ્રંથો :

(૧) જ્ઞાનમીમાંસા :- ડૉ. રાજેશ કે. દવે

(૨) શંકરાચાર્યનું તત્ત્વચિંતન :- પ્રો. સી. વી. રાવળ

(૩) તત્ત્વવિદ્યા :- ડૉ. એચ. એમ. જોષી

(૪) સામાન્યદર્શન :- ડૉ. જોષી અને ઉપાધ્યાય

(૫) ન્યાય-વૈશેષિક (ષ્ટદર્શન) :- નગીન જી. શાહ

B.A. SEM-2 CORE PAPER-4

EPISTEMOLOGY

➤ **Objective :** The course is aimed as a one semester course with 45 hours classroom works. The purpose is to introduce the basic principles of Epistemology.

❖ UNIT-1 : NATURE OF KNOWLEDGE :

- (1) Epistemology Definition Nature and Scope
- (2) Sources of Knowledge - Pramana
- (3) Perception
- (4) Inference
- (5) Verbal Testimony
- (6) Analogy

❖ UNIT-2 : CONCEPTS APRIORI AND POSTORI :

- (1) Concepts A-Pripi and Postori Concepts
- (2) Proposition Analytic and Synthetic
- (3) Possibility of Synthetic - a Priori Proposition

❖ UNIT-3 : THEORY OF TRUTH :

- (1) Coherence Theory
- (2) Correspondence Theory
- (3) Pragmatic Theory

❖ UNIT-4 : CAUSATION THEORY IN INDIAN PHILOSOPHY :

- (1) Doctrine of Pre-Existence of Effect in Cause
- (2) Doctrine of Creation in the Theory of New Creation Asceticism
- (3) Theory of Error

❖ REFERENCE BOOKS :

- (૧) જ્ઞાનમીમાંસા :- ડૉ. રાજેશ કે. દવે
- (૨) શંકરાચાર્યનું તત્ત્વચિંતન :- પ્રો. સી. વી. રાવળ
- (૩) તત્ત્વવિદ્યા :- ડૉ. એચ. એમ. જોષી
- (૪) સામાન્યદર્શન :- ડૉ. જોષી અને ઉપાધ્યાય
- (૫) ન્યાય-વૈશેષિક (ષ્ટદર્શન) :- નગીન જી. શાહ

B.A. SEM-2 ELECTIVE-1 PAPER-3

તત્ત્વજ્ઞાનનાં સિદ્ધાંતો

➤ **હેતુઓ :-** આ કોર્સમાં એક સેમેસ્ટરમાં ૪૫ કલાક વર્ગખંડ અભ્યાસ નિર્ધારિત કરવામાં આવેલો છે. જેનો મુખ્ય હેતુ તર્કશાસ્ત્રના મુખ્ય સિદ્ધાંતોની જાણકારી મેળવવાનો છે.

❖ **યુનિટ-૧ : તત્ત્વજ્ઞાન અંગેનો ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય દ્રષ્ટિકોણ :**

- (૧) ભારતીય તત્ત્વચિંતનમાં દર્શનનું સ્વરૂપ
- (૨) પાશ્ચાત્ય તત્ત્વચિંતનમાં દર્શનનું સ્વરૂપ
- (૩) ભારતીય તત્ત્વચિંતન સામેના વાંધાઓ અને શક્ય ઉત્તરો
- (૪) ભારતીય તત્ત્વચિંતનની વિશેષતાઓ

❖ **યુનિટ-૨ : સંકલ્પ સ્વાતંત્ર્ય :**

- (૧) સંકલ્પ સ્વાતંત્ર્યના સમર્થનની દલીલો
- (૨) નિયતિવાદના પ્રકારો અને સમીક્ષા
- (૩) અનિયતિવાદનો નિષેધ અને નિષ્કર્ષ

❖ **યુનિટ-૩ : આત્મા :**

- (૧) અમરત્વનો સિદ્ધાંત
- (૨) પુર્વજન્મ અને કર્મનો સિદ્ધાંત
- (૩) મોક્ષનો સિદ્ધાંત

❖ **યુનિટ-૪ : અનિષ્ટ (નિરાશાવાદ અને આશાવાદ) :**

- (૧) અનિષ્ટના પ્રકારો
- (૨) અનિષ્ટની સમસ્યા અને સમીક્ષક ખુલાસાઓ
- (૩) નિરાશાવાદ અને આશાવાદ
- (૪) સમીક્ષા

❖ **યુનિટ-૫ : મૂલ્ય અને તેનાં પ્રકારો :**

- (૧) મૂલ્યનું સ્વરૂપ
- (૨) મૂલ્યનાં પ્રકારો

શારીરિક મૂલ્ય, જૈવિક મૂલ્ય, બૌદ્ધિક મૂલ્ય, સૌંદર્યાત્મક મૂલ્ય, સાંસ્કૃતિક મૂલ્ય, નૈતિક મૂલ્ય

સંદર્ભગ્રંથો :

- (૧) તત્ત્વવિદ્યા :- ડૉ. એચ. એમ. જોષી
- (૨) પ્રારંભિક તત્ત્વચિંતન :- ડૉ. જે. એ. યાજ્ઞિક
- (૩) તત્ત્વજ્ઞાન પરિચય :- ડૉ. કિશોરભાઈ દવે
- (૪) સામાન્ય દર્શન :- ડૉ. જોષી અને ડૉ. ઉપાધ્યાય
- (૫) The Principles of Philosophy :- H. N. Bhattacharya

B.A. SEM-2 ELECTIVE-1 PAPER-3

DOCTRINES OF PHILOSOPHY

➤ **Objective :** The course is aimed as a one semester course with 45 hours classroom works. The purpose is to introduce the basic principles of Philosophy.

❖ UNIT-1 : INDIAN AND WESTERN PERSPECTIVES ON PHILOSOPHY:

- (1) 'Darshan' from in Indian Philosophy
- (2) 'Darshan' from in Western Philosophy
- (3) Speculation against Indian Philosophy and Its possible answers
- (4) Specialties of Indian Philosophy

❖ UNIT-2 : INDEPENDENCE OF PLEDGE :

- (1) Counseling Freedom of Liberty
- (2) Types of Determinism and Its Criticism
- (3) Indeterminism Prohibition and Conclusion

❖ UNIT-3 : SOUL :

- (1) Theory of Immortality
- (2) Doctrine of Rebirth and Karma
- (3) Theory of Moksha

❖ UNIT-4 : UNDESIRABLE (PERMISSION AND OPTIMISM) :

- (1) Types of Undesirable
- (2) Problem and Reviewer Explanations of Undesirable
- (3) Pessimism and Optimism
- (4) Criticism

❖ UNIT-5 : VALUE AND ITS TYPES :

- (1) Nature of Value
- (2) Types of Value

❖ REFERENCE BOOKS :

- (૧) તત્ત્વવિદ્યા :- ડૉ. એચ. એમ. જોષી
- (૨) પ્રારંભિક તત્ત્વચિંતન :- ડૉ. જે. એ. યાજ્ઞિક
- (૩) તત્ત્વજ્ઞાન પરિચય :- ડૉ. કિશોરભાઈ દવે
- (૪) સામાન્ય દર્શન :- ડૉ. જોષી અને ડૉ. ઉપાધ્યાય
- (૫) The Principles of Philosophy :- H. N. Bhattacharya

B.A. SEM-2 ELECTIVE-1 PAPER-4

તર્કશાસ્ત્રનો પરિચય

➤ હેતુઓ :- આ કોર્ષમાં એક સેમેસ્ટરમાં ૪૫ કલાક વર્ગખંડ અભ્યાસ નિર્ધારિત કરવામાં આવેલો છે. જેનો મુખ્ય હેતુ તર્કશાસ્ત્રનાં મુખ્ય સિદ્ધાંતોની જાણકારી મેળવવાનો છે.

❖ યુનિટ-૧ : તર્કશાસ્ત્ર પરિચય :

- (૧) તર્કશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા (એરિસ્ટોટલ) અને તેનું સ્વરૂપ
- (૨) તર્કશાસ્ત્રનો ભાષા અને તત્ત્વવિદ્યા સાથેનો સંબંધ
- (૩) વિધાનની વ્યાખ્યા અને નિરૂપાયિક વિધાનની સમજૂતી
- (૪) નિરૂપાયિક વિધાનોનું વર્ગીકરણ

❖ યુનિટ-૩ : પદ અને લક્ષણ :

- (૧) પદ અને શબ્દ
- (૨) પદનાં પ્રકારો
- (૩) લક્ષણનો પરંપરાત અભિગમ
- (૪) લક્ષણનાં પ્રકારો

❖ યુનિટ-૩ : અમદ્યપદી અનુમાન :

- (૧) અનુમાનની વ્યાખ્યા અને તેનું બંધારણ
- (૨) અનુમાનનાં પ્રકારો (નિગમનલક્ષી અને વ્યાપ્તલક્ષી)
- (૩) અમદ્યપદી અનુમાનના પ્રકારો (વિરોધાશ્રિત : અંશ વિરોધ, ઉપવિરોધ, આશ્રયાશ્રિત વિરોધ, પૂર્ણ વિરોધ અને સામ્યાર્થી : પરિવર્તન, પ્રતિવિધાન વ્યુત્ક્રમ)

❖ યુનિટ-૪ : નિરૂપાયિક વિધાન :

- (૧) નિરૂપાયિક અનુમાનની વ્યાખ્યા, બંધારણ
- (૨) નિરૂપાયિક અનુમાનની આકૃતિઓ (ચાર આકૃતિઓ)
- (૩) નિરૂપાયિક અનુમાનના નિયમો અને તેના ભંગથી થતા દોષો (પદચતુષ્ટય, અવ્યાપ્તમદ્યપદ, પદાતિક્રમ, વ્યાવર્તક, અસ્તિત્વલક્ષી)

❖ સંદર્ભગ્રંથો :

- (૧) Introduction to Logic : I. M. Copay
- (૨) તર્કશાસ્ત્ર કે સિદ્ધાંત : અવિનાશ તિવારી
- (૩) 'તર્કશાસ્ત્ર પરિચય' :- ડૉ. રાજેશ્રી દવે
- (૪) 'અર્વાચીન તર્કશાસ્ત્ર' :- ડૉ. જે. એ. યાજ્ઞિક અને કે. બી. પટેલ

B.A. SEM-2 ELECTIVE-1 PAPER-4

INTRODUCTION OF LOGIC

➤ **Objective :** The course is aimed as a one semester course with 45 hours classroom works. The purpose is to introduce the basic principles of Ethics.

❖ UNIT-1 : INTRODUCTION OF LOGIC :

- (1) Definition of Logic (Aristotle) and its nature
- (2) Relation of Logic with Language and Metaphysic
- (3) Definition of Preposition, Explain the categorical Preposition
- (4) Classification of the Categorical Preposition

❖ UNIT-2 : TERM AND DEFINITION :

- (1) Term and Word
- (2) Types of Term
- (3) Convergent Approach to the Definition
- (4) Types of Definition

❖ UNIT-3 : IMMEDIATE INFERENCES :

- (1) Definition of Inference and Its Structure
- (2) Types of Inference (Deductive and Inductive)
- (3) Types of Immediate Inferences. (Opposition: Contrary, Sub Contrary, Sub Alternation, Contradictory, Sem Mining: Conversion, Obversion)

❖ UNIT-4 : CATEGORICAL SYLLOGISM :

- (1) Definition of Categorical Syllogism and Its Structure
- (2) Figure of Categorical Syllogism (Four Types)
- (3) Rules of Categorical Syllogism and Fallacies. (Four Term, Undistributed Middle Term, Illicit of Term, Exclusive Premises, Affirmative Conclusion, Existential)

❖ REFERENCE BOOKS :

- (૧) Introduction to Logic : I. M. Copy
- (૨) तर्कशास्त्र के सिद्धांत : अविनाश तिवारी
- (૩) ‘तर्कशास्त्र परिचय’ :- डॉ. राजेश्री दवे
- (૪) ‘अपचीन तर्कशास्त्र’ :- डॉ. जे. ओ. याज्ञिक અને કે. બી. પટેલ

B.A. SEM-2 ELECTIVE-2 PAPER-3

તત્વજ્ઞાનનાં સિદ્ધાંતો (ગુજરાતી)

➤ **હેતુઓ :-** આ કોર્ષમાં એક સેમેસ્ટરમાં ૪૫ કલાક વર્ગખંડ અભ્યાસ નિર્ધારિત કરવામાં આવેલો છે. જેનો મુખ્ય હેતુ તર્કશાસ્ત્રના મુખ્ય સિદ્ધાંતોની જાણકારી મેળવવાનો છે.

❖ **યુનિટ-૧ : તત્વજ્ઞાન અંગેનો ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય દ્રષ્ટિકોણ :**

- (૧) ભારતીય તત્વચિંતનમાં દર્શનનું સ્વરૂપ
- (૨) પાશ્ચાત્ય તત્વચિંતનમાં દર્શનનું સ્વરૂપ
- (૩) ભારતીય તત્વચિંતન સામેના વાંધાઓ અને શક્ય ઉત્તરો
- (૪) ભારતીય તત્વચિંતનની વિશેષતાઓ

❖ **યુનિટ-૨ : સંકલ્પ સ્વાતંત્ર્ય :**

- (૧) સંકલ્પ સ્વાતંત્ર્યના સમર્થનની દલીલો
- (૨) નિયતિવાદના પ્રકારો અને સમીક્ષા
- (૩) અનિયતિવાદનો નિષેધ અને નિષ્કર્ષ

❖ **યુનિટ-૩ : આત્મા :**

- (૧) અમરત્વનો સિદ્ધાંત
- (૨) પુર્વજન્મ અને કર્મનો સિદ્ધાંત
- (૩) મોક્ષનો સિદ્ધાંત

❖ **યુનિટ-૪ : અનિષ્ટ (નિરાશાવાદ અને આશાવાદ) :**

- (૧) અનિષ્ટના પ્રકારો
- (૨) અનિષ્ટની સમસ્યા અને સમીક્ષક ખુલાસાઓ
- (૩) નિરાશાવાદ અને આશાવાદ
- (૪) સમીક્ષા

❖ **યુનિટ-૫ : મૂલ્ય અને તેનાં પ્રકારો :**

- (૧) મૂલ્યનું સ્વરૂપ
- (૨) મૂલ્યનાં પ્રકારો

શારીરિક મૂલ્ય, જૈવિક મૂલ્ય, બૌદ્ધિક મૂલ્ય, સૌંદર્યાત્મક મૂલ્ય, સાંસ્કૃતિક મૂલ્ય, નૈતિક મૂલ્ય

સંદર્ભગ્રંથો :

- (૧) તત્વવિદ્યા :- ડૉ. એચ. એમ. જોષી
- (૨) પ્રારંભિક તત્વચિંતન :- ડૉ. જે. એ. યાજ્ઞિક
- (૩) તત્વજ્ઞાન પરિચય :- ડૉ. કિશોરભાઈ દવે
- (૪) સામાન્ય દર્શન :- ડૉ. જોષી અને ડૉ. ઉપાધ્યાય
- (૫) The Principles of Philosophy :- H. N. Bhattacharya

B.A. SEM-2 ELECTIVE-2 PAPER-3

DOCTRINES OF PHILOSOPHY

➤ **Objective :** The course is aimed as a one semester course with 45 hours classroom works. The purpose is to introduce the basic principles of Philosophy.

❖ UNIT-1 : INDIAN AND WESTERN PERSPECTIVES ON PHILOSOPHY:

- (1) 'Darshan' from in Indian Philosophy
- (2) 'Darshan' from in Western Philosophy
- (3) Speculation against Indian Philosophy and Its possible answers
- (4) Specialties of Indian Philosophy

❖ UNIT-2 : INDEPENDENCE OF PLEDGE :

- (1) Counseling Freedom of Liberty
- (2) Types of Determinism and Its Criticism
- (3) Indeterminism Prohibition and Conclusion

❖ UNIT-3 : SOUL :

- (1) Theory of Immortality
- (2) Doctrine of Rebirth and Karma
- (3) Theory of Moksha

❖ UNIT-4 : UNDESIRABLE (PERMISSION AND OPTIMISM) :

- (1) Types of Undesirable
- (2) Problem and Reviewer Explanations of Undesirable
- (3) Pessimism and Optimism
- (4) Criticism

❖ UNIT-5 : VALUE AND ITS TYPES :

- (1) Nature of Value
- (2) Types of Value

❖ REFERENCE BOOKS :

- (૧) તત્ત્વવિદ્યા :- ડૉ. એચ. એમ. જોષી
- (૨) પ્રારંભિક તત્ત્વચિંતન :- ડૉ. જે. એ. યાજ્ઞિક
- (૩) તત્ત્વજ્ઞાન પરિચય :- ડૉ. કિશોરભાઈ દવે
- (૪) સામાન્ય દર્શન :- ડૉ. જોષી અને ડૉ. ઉપાધ્યાય
- (૫) The Principles of Philosophy :- H. N. Bhattacharya

B.A. SEM-2 ELECTIVE-2 PAPER-4

તર્કશાસ્ત્રનો પરિચય

➤ હેતુઓ :- આ કોર્સમાં એક સેમેસ્ટરમાં ૪૫ કલાક વર્ગખંડ અભ્યાસ નિર્ધારિત કરવામાં આવેલો છે. જેનો મુખ્ય હેતુ તર્કશાસ્ત્રનાં મુખ્ય સિદ્ધાંતોની જાણકારી મેળવવાનો છે.

❖ યુનિટ-૧ : તર્કશાસ્ત્ર પરિચય :

- (૧) તર્કશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા (એરિસ્ટોટલ) અને તેનું સ્વરૂપ
- (૨) તર્કશાસ્ત્રનો ભાષા અને તત્ત્વવિદ્યા સાથેનો સંબંધ
- (૩) વિધાનની વ્યાખ્યા અને નિરૂપાયિક વિધાનની સમજૂતી
- (૪) નિરૂપાયિક વિધાનોનું વર્ગીકરણ

❖ યુનિટ-૩ : પદ અને લક્ષણ :

- (૧) પદ અને શબ્દ
- (૨) પદનાં પ્રકારો
- (૩) લક્ષણનો પરંપરાત અભિગમ
- (૪) લક્ષણનાં પ્રકારો

❖ યુનિટ-૩ : અમદ્યપદી અનુમાન :

- (૧) અનુમાનની વ્યાખ્યા અને તેનું બંધારણ
- (૨) અનુમાનનાં પ્રકારો (નિગમનલક્ષી અને વ્યાપ્તલક્ષી)
- (૩) અમદ્યપદી અનુમાનના પ્રકારો (વિરોધાશ્રિત : અંશ વિરોધ, ઉપવિરોધ, આશ્રયાશ્રિત વિરોધ, પૂર્ણ વિરોધ અને સામ્યાર્થી : પરિવર્તન, પ્રતિવિધાન વ્યુત્ક્રમ)

❖ યુનિટ-૪ : નિરૂપાયિક વિધાન :

- (૧) નિરૂપાયિક અનુમાનની વ્યાખ્યા, બંધારણ
- (૨) નિરૂપાયિક અનુમાનની આકૃતિઓ (ચાર આકૃતિઓ)
- (૩) નિરૂપાયિક અનુમાનના નિયમો અને તેના ભંગથી થતા દોષો (પદચતુષ્ટય, અવ્યાપ્તમદ્યપદ, પદાતિક્રમ, વ્યાપર્તક, અસ્તિત્વલક્ષી)

❖ સંદર્ભગ્રંથો :

- (૧) Introduction to Logic : I. M. Copy
- (૨) તર્કશાસ્ત્ર કે સિદ્ધાંત : અવિનાશ તિવારી
- (૩) 'તર્કશાસ્ત્ર પરિચય' :- ડૉ. રાજેશ્રી દવે
- (૪) 'અર્વાચીન તર્કશાસ્ત્ર' :- ડૉ. જે. એ. યાજ્ઞિક અને કે. બી. પટેલ

B.A. SEM-2 ELECTIVE-2 PAPER-4

INTRODUCTION OF LOGIC

➤ **Objective :** The course is aimed as a one semester course with 45 hours classroom works. The purpose is to introduce the basic principles of Ethics.

❖ UNIT-1 : INTRODUCTION OF LOGIC :

- (1) Definition of Logic (Aristotle) and its nature
- (2) Relation of Logic with Language and Metaphysic
- (3) Definition of Preposition, Explain the categorical Preposition
- (4) Classification of the Categorical Preposition

❖ UNIT-2 : TERM AND DEFINITION :

- (1) Term and Word
- (2) Types of Term
- (3) Convergent Approach to the Definition
- (4) Types of Definition

❖ UNIT-3 : IMMEDIATE INFERENCES :

- (1) Definition of Inference and Its Structure
- (2) Types of Inference (Deductive and Inductive)
- (3) Types of Immediate Inferences. (Opposition: Contrary, Sub Contrary, Sub Alternation, Contradictory, Sem Mining: Conversion, Obversion)

❖ UNIT-4 : CATEGORICAL SYLLOGISM :

- (1) Definition of Categorical Syllogism and Its Structure
- (2) Figure of Categorical Syllogism (Four Types)
- (3) Rules of Categorical Syllogism and Fallacies. (Four Term, Undistributed Middle Term, Illicit of Term, Exclusive Premises, Affirmative Conclusion, Existential)

❖ REFERENCE BOOKS :

- (૧) Introduction to Logic : I. M. Copy
- (૨) तर्कशास्त्र के सिद्धांत : अविनाश तिवारी
- (૩) ‘तर्कशास्त्र परिचय’ :- डॉ. राजेश्री दवे
- (૪) ‘अर्वाचीन तर्कशास्त्र’ :- डॉ. જે. એ. ચાફિક અને કે. બી. પટેલ